

संपादकीय

सरकारी शाळा वाचवा

भारतातील स्त्री शिक्षणाचे आद्य प्रणेते महात्मा जोतिराव फुले, देशातील प्रथम प्रशिक्षित मुख्याध्यापिका व स्त्री शिक्षणाचा प्रसार करणार्या थोर क्रांतिकारक सावित्रीबाई यांचे शिक्षण क्षेत्रातील स्थान धूव तार्याप्रमाणे अढळ आहे. सर्व प्रकारच्या समाजसुधारणा करायच्या असतील, तर प्राथमिक स्तरावरच शिक्षणाच्या प्रसाराची गरज अधिक आहे, हे महात्मा फुले यांना ठाऊक होते. बुजुंजांचे हित इंग्रजांनी लक्षात घेतले नाही. त्यामुळे सर्व लोकांपर्यंत शिक्षण पोहोचलेच नाही. कल्साकडे लक्ष देऊन पायाकडे त्यांनी दुर्लक्ष केले. स्वातंत्र्योत्तर काळात मात्र सरकारने हे धोरण बदलले असले, तरी अद्यापही खेड्यापाड्यांतील वा अगदी शहरांतीलही शिक्षणाच्या गुणवत्तेकडे आपण दुर्लक्ष्य करत आहोत. शिक्षावारील खर्च हा सकल राष्ट्रीय उत्पादनाच्या तुलनेते ६ टक्के असला पाहिजे, अशी शिफारस १९६४ मध्ये कोठरी आयोगाने केली होती. प्रत्यक्षात तो ४ टक्केच आहे. त्यात जी काही तरतुद केली जाते, तिचाही नीट वापर होत नाही. या पार्श्वभूमीवर, 'आता शाळा वाचवायची असेल, तर शिक्षकांनाही पटसंख्या वाढवण्यासाठी फिरावे लागेल. आम्ही जसे पक्षाचे लोक फोडतो, तसेच तुम्ही इंग्रजी माध्यमातील मुळे फोडा आणि मराठी शाळांचे भविष्य उज्ज्वल करा,' असे मत जळगाव जिल्ह्याचे पालकमंत्री गुलाबराव पाटील यांनी व्यक्त केले आहे. पालकमंत्र्यांनी शिक्षकांना उद्देशून सांगितले की, विद्यार्थ्यांच्या मनातील राम बना. मराठी शाळांची पटसंख्या वाढवणार्या शाळेला आमदार निधीतून १० लाख रुपये देण्यात येतील. इंग्रजी म्हणजे सर्व काही नाही. त्यांचे हे वक्तव्य सरकारी शाळांतील शिक्षणाच्या वास्तवाकडे बोट दाखवणारे आहे. जिल्हा परिषदा व पालिका शाळांची पटसंख्या कमी का होत आहे, याचा विचार आधी करण्याची गरज आहे. हे सर्व समजावून न घेता जबाबदार पदावरच्या लोकांनी शिक्षकांसमोर चुकीची भाषा वापरणे चुकीचे आहे. महाराष्ट्रात एकूण ६६ हजार ७५० सरकारी शाळा आहेत. त्यापैकी ११ टक्के ग्रामीण भागात व नऊ टक्के शहरांत आहेत.

महाराष्ट्र सरकारने दहा किंवा त्यापेक्षा कमी विद्यार्थी असलेल्या चार हजारांवर शाळा बंद करण्याची घोषणा पूर्वीच केली आहे. राज्यातील ग्रामीण भागातील ७७२ शाळांना वीजपुरवठाच केला जात नाही. थकीत वीज बिलामुळे ६२० शाळांचा पुरवठा खंडित करण्यात आला आहे. केवळ उदाहरणादाखल बीड जिल्ह्याचाच विचार केला, तर तेथील ३४९ जिल्हा परिषद शाळांच्या ५९२ वर्ग खोल्या धोकादायक आहेत, तर धुऱ्यातील जि.प.च्या १६२ शाळांमधील ३१७ वर्ग खोल्या पडक्या आणि जीर्ण झालेल्या आहेत. समग्र शिक्षण व राज्य शासनाच्या मोफत गणवेश योजनेतून शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमधील पहिली ते आठवीमध्ये शिकणार्या विद्यार्थ्यांना प्रत्येकी दोन गणवेश उपलब्ध करून देण्यात येणार होते. विद्यार्थ्यांना १५ ऑगस्टपूर्वी ते मिळणे आवश्यक होते; पण ते त्यांना मिळालेच नाहीत. शिक्षणासारख्या पवित्र क्षेत्रात बोकाळ्लेला गैरव्यवहार हा पुन्हा चिंतेचा भाग आहे. 'शालार्थ प्रणाली'मध्ये ५८० पात्र शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचार्याची नावे सापेल करत, नागपूर विभागात १०० कोटी रुपयांच्या शासकीय निधीचा अपहार उघडकीस आला, हे त्याचेच उदाहरण. रत्नागीरीसारख्या जिल्ह्यात ग्रामीण भागातील तरुणाई रोजगारासाठी मोठ्या शहरांच्या दिशेने वळत आहे. दिवसेंदिवस शेतीतील पिकाच्या उत्पन्नापेक्षा तोटाच वाढतो आहे. स्थलांतरामुळे गावे, खेडी ओस पडताना दिसत आहेत. याचा विपरीत परिणाम जिल्हा परिषदेच्या शाळांवर झाला आहे. तेथील १,१०० शाळा २० पटसंख्येच्या आतील आहेत, तर ३०० पेक्षा जास्त शाळांमध्ये सरासरी पाच विद्यार्थीही नाहीत. खाडीपट्ट्यातील पूर्वी विद्यार्थ्यांनी गजबजलेल्या मराठी शाळा आता बंद होण्याच्या मर्मांतर खादेत

महाराष्ट्रात ठिकठिकाणी इंग्रजी शिक्षणाकडे ओढा असल्याने मराठी माध्यमाच्या शाळांना त्याचा फटका बसत आहे. काही ठिकाणी स्थानिक नागरिक पुढाकार घेऊन शाळा वाचवण्याचे प्रयत्न करत आहेत. बहुतांश पालक हे आपल्या मुलांच्या शिक्षणासाठी गाव सोडून कुटुबासही शहरांमध्ये स्थळांतर करत आहेत. ही स्थिती सावरण्यासाठी सर्वत्र जि. प. शाळांची वाटचाल 'डिजिटल'च्या दिशेने होत असली, तरी तेथील विद्यार्थ्यांची गळती रोखण्यात अपेक्षित यश आलेले नाही. २० पेक्षा कमी पटसंख्या असलेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांवर कंत्राटी शिक्षक नेमण्याचा निर्णय शालेय शिक्षण विभागाने घेतला आहे. शासनाच्या या नव्या निर्णयामुळे स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांधील तेवढी पदे कायमची संपुष्टात येतील, अशी भाती आहे. शिक्षण हक्क कायद्यानुसार, कमी पटसंख्या असतानाही त्या शाळांमध्ये दोन ते तीन शिक्षक कार्यरत होते. उलट पटसंख्या जास्त असतानाही अशा शाळांना पुरेश्वर प्रमाणात शिक्षक मिळत नाहीत, ही दसरी बाजू आहे. त्यामुळे राज्याच्या शिक्षण विभागाने 'समृद्ध शाळा' पॅर्टन राबवण्याचा निर्णय घेतला होता; पण त्यामुळे 'गाव तेथे शाळा' ही संकल्पना संपुष्टात येईल व त्या त्या गावातील विद्यार्थी शाळेत शिकणार नाहीत, असा युक्तिवाद करण्यात आला आणि शासनाला तो पॅर्टनच गुंडाळून ठेवावा लागला. मुंबई महानगरपालिकेच्या शाळांचा दर्जा गेल्या काही वर्षांत सुधारला आहे. दिलीत तर 'आप' सरकारने खासगी शाळांपेक्षा सरकारी शाळांचा दर्जा वाढवण्यात यश मिळवले होते. म्हणजे मूळ मुद्दा शाळांत सर्व पायाभूत सुविधा असणे व अध्यापनाचा दर्जा चांगला असणे, हा आहे. कायमस्वरूपी शिक्षकांचे पगार उत्तम असून, त्या तुलनेत ते विद्यार्थ्यांना चांगल्या प्रकारे शिकवतात का, हे पाहिले पाहिजे. शिक्षण व्यवस्था, ती चालवणारे सरकार आणि समाज या सार्यांनीच अंतर्मुख होऊन त्याकर विचार केला पाहिजे. सरकारी शाळा बंद पडल्या तर, सर्वसामान्यांचे, गरिबांचे शिक्षण थांबणार आहे. समाजाच्या मुख्य प्रवाहात येण्याची त्यांची दारे बंद होणार आहेत, याचे भान सर्वच जबाबदार घटकांनी ठेवले पाहिजे. ज्या महाराष्ट्रात शाहू-फुले-आंबेडकरांनी शिक्षणाचे महत्व अधोरेखित केले, तेथील शिक्षणाचा पायाच पोखरला जाऊ नाही, ती असेही.

महापुरुषांची जयंती कशासाठी साजरी करायची?.

विश्वरत्न डॉ.बाबासाहेबांची जयंती ही बाबासाहेबांचे जीनान
आणि कार्य याचा प्रचार आणि प्रसार करण्यासाठी करायची
असते.बाबासाहेबांच्या विचारधारेचे समर्थक वाढवण्यासाठी
बाबासाहेबांची जयंती करायची असते.बाबासाहेबांनी या देशांमधले
वर्ण व जातीव्यवस्था नष्ट करण्यासाठी आयुष्यभर संघर्ष केले
या जातीव्यवस्थेचे जे तोटे आहेत, ज्या नुकसान करणाऱ्या गोई
आहेत त्या इतरांना सांगण्यासाठी बाबासाहेबांची जयंती करायची
असते.जातिव्यवस्थेने या देशातल्या एससी,एसटी,ओबीसी आणि
महिलांचा जो छळ केला आहे, करत आहेत यापासून या सर्वनां
सावध करण्यासाठी बाबासाहेबांची जयंती करायची असते.
बाबासाहेबांनी जो त्यांग केला,संघर्ष केला आणि

त्यागातून, संघर्षातून जे संविधान या देशाला दिले त्या संविधानातातील प्रत्येक कलमांची माहिती सांगण्यासाठी बाबासाहेबांची जयर्ती करायची असते. स्वातंत्र्य, समता, बंधुता आणि न्याय यावर आधारित समाजव्यवस्था आणि देशाची पुनर्बांधणी करण्यासाठी, यावर विचाराधारेचे समर्थक तयार करण्यासाठी बाबासाहेबांची जयर्ती करायची असते. आणि हे सर्व काम त्याच लोकांनी करायचे असते जे या विचाराधारेचे खंबीर समर्थक असतात. धूमधडाक्यात जयर्ती साजरी केली म्हणून तुम्ही संघटना मोठी झाली असे गेल्या १३४ वर्षात झाले नाही, संघटनेची ताकद ही केवळ संभासदांच्या संख्येवर अवलंबून नसून संभासदांच्या प्रामाणिकपणावर संघटनेशी एकनिष्ठेवर आणि शिस्तपालनवर अवलंबून असते

फुले शाहू आंबेडकर यांच्या विचारांचा प्रचार आणि प्रसासन या देशांमध्ये ब्राह्मण, कॉम्प्युनिटी, मारवाडी करतील का? त्यांची जबाबदारी आहे का या विचाराचा प्रचार आणि प्रसासन करण्याची? बाबासाहेबांच्या जयंतीच्या संदर्भाने ज्या काही चुकीच्या बाबींचे पांयंडे पडलेले आहेत ते नष्ट करणे हे सुद्धा बाबासाहेबांच्या जयंतीचा एक उद्देश असला पाहिजे. लोकशाही शासन व्यवस्थेले व्यक्तिपूजा ही घातक असते हे बाबासाहेबांनी वारंवार सांगण्याचा प्रयत्न केलेला आहे. आज या देशामध्ये लोकशाही पेक्षा मोर्देल लोकांना जवळचा वाटतो, हा लोकशाहीला व्यक्ती पूजेचा सर्वांत मोठा धोका असल्याचे उदाहरण आहे. बाबासाहेबांच्या संदर्भात बोलायचे झाल्यास जयंतीच्या माध्यमातून आम्ही, लोकांना बाबासाहेबांच्या जीवन आणि कार्यापासून व विचारापासून दूर नेऊन व्यक्ती पूजेमध्ये गुंतवत असल्याचे प्रकार जयंतीच्या निमित्ताने घडत आहेत; जे आंबेडकरवाडी चळवळीसाठी आणि त्याच्या

भवितव्यासाठी धोकादायक आहेत. ३६५ दिवसांपैकी फक्त एक दिवस आणि तोही बाबासाहेबांच्या विचारासाठी नसेल, फक्त बँडला लावून नाचण्यासाठी असेल तर आंबेडकरवादी चळवळीला भविष्यत नसल्याचे सांगण्यासाठी कोणा ज्योतिषाची गरज पडणार नाही जर या देशातील आंबेडकरवादी विचारधारा आणि भारतीय संविधान प्रचंद धोकायामध्ये अडकलेले आहे याला वाचवण्यार्थी जबाबदारी ही आंबेडकरवादी चळवळीच्या फ्रेट लाईन लीडला

आणि विचारधारेचे फायदे घेणाऱ्या समाजाची आहे. सुशिक्षित आणि समजदार लोकांनी समाजाच्या कलाप्रमाणे वागायचे नसते अशा भोव्या भावड्या समाजाला बाबासाहेबांच्या विचाराकडे घेऊन जाप्याची जबाबदारी बुद्धीजीवी लोकांची असते तरी भूमिका त्यांनी इमानदारी ने पार पडली पाहिजे. मनुवादी लोक बाबासाहेबांच्या विचारधारेपासून देशाला आणि समाजाला दूर नेतृत्व आहेत मग त्यांच्यात आणि आपल्यात काय फरक राहिला? आर एस एस वाल्यांनी प्रबोधन शिबिराच्या माध्यमातून यादेशांमध्ये आरक्षणाच्या विरोधात वातावरण तयार करून ठेवल आहे आज या लोकांना आरक्षणापेक्षा धर्म मोठा वाटतो जो धर्म यांना काहीही देत नाही. आर एस ची प्रबोधन शिबिर चालू आहेत. आम्ही मात्र प्रबोधन शिबिर घेण्या पासून शेकडो मैल दूर आहेत. आम्ही फक्त डॉल्बी, गाणे, गायक, बँड बाजा, जेवण आणि जंयंती मधून इतर लोकांना शिव्या देणे याच्यामध्ये आहेत.

आंबेडकरवादी चळवळ उभी राहणार नाही, कारण गेल्या ७० वर्षांमध्ये आम्ही जंयंती अशाच पद्धतीने केली, त्याचा कोणालाही फायदा झाला नाही. फक्त आम्ही जंयंती केली एवढे एक समाधान मनात घेऊन आम्ही वर्षभर फिरत असतो, परंतु आमच्या आजूबाजूलूम असणाऱ्या आरक्षण धारक लोकांना आम्ही जोडण्यामध्ये अयशस्वी झालेलो आहेत हा आंबेडकरी चळवळीचा सर्वांत मोठा पराभव आहे हे आमच्या अजूनही लक्षात येत नाही. लोकशाही जनाधार मागते, संविधान सत्ता मागते, व सत्ता बहुमताची असते. जनाधार असल्याशिवाय बहुमत नसते, आणि बहुमत नसते म्हणून सत्ता नसते, सत्ता नसते म्हणून कायदे करण्याचे अधिकार आपल्याही तात नसतात आणि म्हणून भारताच्या संसदेमध्ये खाजगीकरणाचे कायदे होतात. देशाच्या मालकीचे नफ्यात चालणारे उद्योग विकासाचे कायदे होतात, धर्मातर बंदी विधेयकं येतात, आरक्षण नष्ट करण्याचे कायदे होतात, ट्रॉस्टी कायद्याला दुबळे करण्यात येते. सगळे धोकेबाबासाहेबांनी २६ नोव्हेंबर १९४९ च्या भाषणामध्ये सांगितलेले

असताना सुद्धा आम्ही याकडे दुर्लक्ष केले.त्याचे परिणाम आम्ही आज भोगत आहोत.यामधून सावरण्यासाठी लोकसभा,विधानसभा निवडणुका ह्या सुर्वण संघाया असतात. निवडणुकीमध्ये आम्ही जर पराभूत झालो तर बाबासाहेबांनी कमावलेलं सगळ आम्हाला गमवावे लागेल हे आता स्पष्ट झाले आहे.लोकशाहीच्या निवडून मार्गाने साम,दाम,दंड,भेद नीती वापरून निवडणुक जिंकती पाहिजे.आणि जिंकल्या नंतर शासन प्रशासनावर कब्जा करता आला पाहिजे. आज मोदी दिसतात पण प्रशासनावर आर एस एस प्रणित भारतीय मजदूर संघाची किती मोठी पकड आहे हे आपण समजून घेत नाही.

बाबासाहेबांनी सांगितले होते शासन कर्ता जमात बना. म्हणजे काय हे आज ही आम्हाला समजले नाही. देशात असंघटित कष्टकरी कामगारांची संख्या १३ टक्के आहे त्यात सर्वात जास्त मागासवर्गीय समाजाचे कामगार आहेत. त्यातील ३० टक्के कामगारांना आप्ही संघटित केले. तर सत्ता परिवर्तन करू शकतो. आणि सत्ता धारी नाही झालो तरी विरोधी पक्ष म्हणून कायम सत्ताधार्यावर शासन, प्रशासनावर कायम दबाव निर्माण करू शकतो. इतिहास सांगतो जगत जी काही क्रांती झाली ती कामगारांनी केली आहे. म्हणून यापुढे आम्ही समदुखी आणि आरक्षण धारक जातीच्या असंघटित कष्टकरी कामगारांना नागरिकांना मतदारांना म्हणून जोडण्याचे काम करावे लागेल. तेच होत नाही, निवडणूक आली आणि जयंती आली की बाबासाहेबांच्या क्रांतिकारी विचारांची आठवण होते. बाकी दिवस आम्ही कर्से जगतो, कोणाचे काम करून जगतो, कोणत्या विचारधरेच्या ट्रेड युनियन, संघटनेचे सभासद बनून वार्षिक वर्षाणी देऊन त्यांना आर्थिक दुष्या मजबूत बनवतो याचा विचार करत नाही. म्हणूनच जातिव्यवस्थेने या देशातल्या एस्सी, एसटी, ओबीसी आणि महिलांचा जो छळ केला आहे, करत आहेत यापासून या सर्वाना सावध करण्यासाठी बाबासाहेबांची जयंती करायची असते. विश्वरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची १३४ वी जयंती साजरी करताना आपण त्यांचा कोणता आदर्श घेतला आणि त्यांचे काय आचरण करतो, यांचे आत्मवित्तन अपेक्षित आहे. पण ते कोणी करावे? आजची पिढी जेव्हा संघर्ष करते तेव्हा उद्याची पिढी सन्मानाने जागते. आणि आजची पिढी जेव्हा लाचार होते तेव्हा उद्याची पिढी गुलाम बनते. यावरुनच आपला प्रवास कोणत्या दिशेने सुरु आहे हे चित्र स्पष्ट होते.

મિશન-એ-તામિઝનાડુ

युता ताडला आता

आता पुढी येण्याचा विवरण याचा अधिकारी आहे. लोकसभा निवडणुकीत तामिळनाडूमध्ये भाजपला ११.४ टके मते मिळाली होती. मात्र, त्यांना एकही जाग मिळाली नाही. भाजपला आपले स्थान मजबूत करण्यासाठी प्रादेशिक पक्षाची आवश्यकता भासू लागली. गेल्याचे लोकसभा निवडणुकीत एआयएडीएसकेला सुमार २० टके मते मिळाली होती; पण त्यांना एकही जाग मिळाली नाही. जर दोन्हींची पक्षांनी एकत्र निवडणूक लढवली असती तर द्रमुक आणि त्यांच्या मित्रपक्षांना ३९ जागांचा फटका बसला असता.

सरकारविरुद्ध सत्ताविरोधी भावना देखील आहे. भाजप याचाफायदा घेऊ इच्छित आहे. मुख्यमंत्री स्टॅलिन हे भाषा आणि

तामिळनाड्या समावेश अशा राज्यांमध्ये होतो जेथे सुरुवातीपासून यानंतर भाजपन नव पक्षप्रमुख म्हणून अण्णाद्विमुक्तमधून आले नागेंद्रन यांचे नाव जाहीर केले.

तामळनाडूचा समावेश अशा राज्यामध्ये हाता जेच सुरुवातापासून क्षेत्रीय पक्षाचे सरकार राहिले आहे. येथील राजकारणसुद्धा प्रादेशिक पक्षांच्या अवतीभोवती फिरणारे आहे. ई. व्ही. रामास्वामी म्हणजेच पेरियार यांनी स्वातंत्र्यापूर्वी द्रविड कळघम नावाचा राजकीय पक्ष स्थापन केला होता. स्वातंत्र्यानंतर, काँग्रेसचे सी. राजगोपालाचारी मद्रास रेसिडेन्सीचे पहिले मुख्यमंत्री बनले. नंतर मद्रास राज्य बनले आणि नंतर १९६८ मध्ये राज्याचे नाव तामिळनाडू ठेवण्यात आले. सी. एन. अण्णादुर्वाई, एम. करुणानिधी, एम. जी. रामचंद्रन द्रमुक्ये मुख्यमंत्री झाले.

जयललिता यांनी वाजपेयी सरकारकडे काही मागण्या केल्या होत्या. या मागण्या पूर्ण नाही झाल्या तर अन्नाद्रमुक आपला पाठिंबा काढून घेईल अशी धमकी दिली होती. यात तमिळनाडूतील द्रमुकचे सरकार बरखास्त करावे ही एक मागणी होती. तत्कालिन सरकारने याकडे दुर्लक्ष केले. जयललिता यांनी पाठिंबा काढून घेतला आणि वाजपेयी यांचे सरकार एका मताने कोसळले. यानंतर भाजपने जयललिता यांच्यावर भ्रष्टाचाराचे खूप आरोप केले होते. परंतु, यानंतरापात तकामी कायमपत्र शब्द तस्मातै थार्मि कायमपत्रा मिळ

राजकारणात कुणी कायमचा शत्रू नसतो आणि कुणी कायमचा मित्र नसतो असे म्हणतात.

एकेकाळी वाजपेयी यांच्या सरकारचा पाठिबा काढून घेणारा अन्नाद्रमुक पक्षाने आता भाजपला पाठीशी घाटले आहे. अर्थात, विधानसभेच्या निवडणुकीत लहान भाऊ म्हणून स्वीकारले आहे. जयललिता यांच्या निधनापासून अन्नाद्रमुकला अस्तित्व टिकविण्यासाठी खूप संघर्ष करावा लागत आहे. लोकसभा आणि विधानसभा निवडणुकीत हे बघायला मिळाले आहे. २०१६ मध्ये अण्णाद्रमुकने भाजपसोबत युती केली होती. २०२१ मधील विधानसभेच्या निवडणुकीत युती केल्यामुळे भाजपला चार जागा

सीमांकनाच्या मुद्द्यावर केंद्राविरुद्ध आक्रमक भूमिका घेत आहेत. यामुळे द्रमुकची ओळख हिंदविरोधी पक्ष म्हणून झाली आहे. तर दुसरीकडे, अणाद्रमुकची प्रतीमा हिंदुवादी पक्षाची आहे. द्रमुकवर घराणेशाहीच्या राजकारणाचा आरोप आहे. या कारणांमुळे, भाजपला अणादमक स्वतःच्या जवळ वाटले.

भाजपने तामिळ्नाडूतील भाजपचे अध्यक्ष असलेले अन्नामलाई यांना पदावरून हटविले आहे. अन्नामलाई यांना हटविण्यामागचे कारण मजेदार आहे. तामिळ्नाडू भाजप अध्यक्ष अन्नामलाई यांची एक टेप भाजपच्या एका वरिष्ठ नेत्याच्या हाती लागली आहे. यात अन्नामलाई यांचा एका पत्रकाराशी संवाद दाखविण्यात आला आहे. अन्नामलाई पत्रकाराला संगत आहे की, 'तामिळ्नाडूत भाजप कुठे आहे? मी माझा नवीन पक्ष सुरु करण्याचा विचार करत आहे. तामिळ्नाडूमधील हिंदू विचारधाराच्या लोकांना सोबत घेऊन पक्ष वाढवेल. मी नियुक्त केलेले भाजपचे सर्व जिल्हाप्रमुख देखील माझ्यासोबत येतील.' ही टेप हाती लागताच भाजपच्या नेत्याने अन्नामलाई यांना दिलीत बोलाविले अणि एका वाक्यात समज दिली. या घटनेपासून अन्नामलाई पूर्ण शांत झाले आहेत. एक महिनांपासून

अणाद्रमुक हे दोन्ही पक्ष समान विचारसरणीच्या पक्षांपासून वेगळे झाले परतु काळानुसार राजकीय पक्षांचे स्वरूप आणि विचारसरणी बदलली. कालांतराने एआयएडीएमकेची कमान ज्यललिता यांच्या हाती आली आणि डॉएमकेची कमान करुणानिधी यांच्या हातात आली. तेव्हापासून राज्याची सत्ता कधी एआयएडीएमकेच्या हातात होती तर कधी डॉएमकेच्या हातात राहिली आहे. सध्या करुणानिधी यांचे पुरु एम. स्टॅलिन मुख्यमंत्री आहेत, तर अणाद्रमुकची कमान मार्की मर्क्यान्स्की ईंट के प्रालंबीकामी यांग्याकडे आवे.

माजी मुख्यमंत्री इ. के. पलानीस्वामी याच्याकडे आहे. २३४ विधानसभेच्या जागा असलेल्या दक्षिणीतील या सर्वात मोठ्या राज्यात प्रभावी हस्तक्षेप करण्यासाठी भाजपने विकास आणि विश्वसाची कास पकडली आहे. पण द्रुमुकचा प्रादेशिकवाद आणि द्रविड अस्मितेचे राजकारण भेदून काढणे भाजपसाठी सोपे नाही. द्रुमुकच्या प्रादेशिक राजकारणाला निष्प्रभ करण्यासाठी भाजप विविध मोर्चावर काम करत असल्याचे दिसते. लोकसभेच्या ३९ जागा असलेले हे राज्य दक्षिणेत भाजपच्या विस्तारात मोठा अडथळा निर्माण करू अडे जतल्लजवळ एक टशकापासन भज्जपते सर्व

लिंबाचा रस डोळ्यांत गेला तर काय होईल? तुमच्यासोबत कधी असं झालंच तर काय कराल? जाणून घ्या, डॉक्टरांनी दिली माहिती

स्वयंपंकधरात किंवा स्वयंपाक करताना कधी कधी आपल्याला इजा होते, कधी हाताला कापत, भाजत. अशातच अनेकदा लिंबू पिलताना त्याचे थेंबू डोळ्यात उडतात. मत्र तुम्हाला माहितीये का अशाप्रकारे लिंबाचा रस जर डोळ्यात गेला तर काय होईल? किंवा यानंतर काय केले पाहिजे.

पुणे येथील खारडी येथील मणिपाल हास्पिटलमधील नेत्ररोग तज्ज्ञ डॉ. विजय परबतानी यांनी दी इंडियन एक्स्प्रेससी बोलताना यासंदर्भात सविस्तर बातमी दिली आहे. डॉ. विजय परबतानी म्हणाले की, जेव्हा लिंबाचे थेंबू डोळ्यात जातात तेव्हा लिंबाचा रसातील उच्च आम्लतेमुळे डोळ्यात तीव्र जळजळ होऊ शकते. यामुळे डोळ्यात लालसरणा, फटणे आणि जळजळ होऊ शकते. आम्लतेमुळे तातुरी अस्वस्थाता आणि दृढी अंधुक होऊ शकते. यावेळी डॉक्टर डोळे थंड पायणाने धुयाचा सळ्हा देतात. यावेळी डोळे योळू नका कारण यामुळे जळजळ वाढू शकते. जर वेदना सुरुच राहिल्या तर डॉक्टराना भेटा. लोक ज्या सामान्य चुका करतात त्यामुळे परिस्थिती आणखी बिकट होते

डॉ. परबतानी यांनी सांगितले की, लोक अनेकदा डोळे चोळण्याची चुका करतात, ज्यामुळे जळजळ वाढू शकते आणि कॉर्नियार ओरखडे येणे. संसाराचा धोका वाटवारी आणखी एक चूक म्हणजे अस्वच्छ टाईल किंवा पायाणे डोळे पुसणे. तसेच, काही लोक चालू असलेल्या त्रासाकडे दुर्बलक करू शकतात, ज्यामुळे आवश्यक वैद्यकीय मदत घण्यास विलब होता आणि समस्या आणखी विकट होते, असे ते पुढे म्हणाले. डोळे योळणे तुम्हाला धोकादायक वाटत नसले तरी त्यामुळे अनेक समस्या उद्भव शकतात. खूप जोरात घासल्यामुळे नाजूक ऊर्तीना इजा होऊ शकते, ज्यामुळे कॉर्नियारचे ओरखडे होतात किंवा केराटोकॉण्ससारखी कंडिशन होऊ

शकते ज्यात कॉर्निया पातळ होतो. या सवयीमुळे सूक्ष्म रक्तवाहिन्या फाटून लालसरणा किंवा जळजळ होऊ शकते. जेव्हा आपण डोळे चोळतो, विशेषतः अस्वच्छ हातांनी, तेव्हा बॅक्टेरिया आणि घाण डोळ्यात जाऊ शकते, ज्यामुळे (डोळ्याच्या संसर्ग) होऊ शकते. आपल्या डोळ्यांना स्वच्छ कण्याचा योय मार्ग म्हणजे आपल्या हातांना स्वच्छ ठेवणे. अस्वच्छ हातांनी थेट डोळा चालू नका. जर त्याचा खाज सुटली असेल किंवा तुम्हाला त्रासादायक वाटत असेल, तर कोलू कॉम्प्रेस थेरपीचा वापर करा. लक्षत ठेवायाच्या खबरदारी तिंबू हळवूरपणे पिला आणि चेह्यापासून दूर ठेवा जेणेकरून लिंबाचे थेंबू डोळ्यांत जाणारा नाहीत.

मधुमेहींनी कैरी खावी की नाही? कैरी रक्तातील साखर नियंत्रित करू शकते का? डॉक्टर काय सांगतात, वाचा

उन्हाळा सुरु झाला की सर्वांना कैरी आणि अंबा

खाल्यानंतर तुम्हाला यांच्यासारखे वाटत. आज काल लोक आरोग्याबाबत तसेच झाले आहेत, ज्यामुळे कॉर्नियारची गोष्ट खायायापूर्वी त्याचा आरोग्यावर कसा परेणाम होईल याचा विचार करतात. याबाबत द इंडियन एक्स्प्रेसला माहिती देताना डॉ. रिचा चतुर्वेदी सांगतात की, अंब्यामध्ये साखरेचे प्रमाण जास्त असल्याने ते कचा अंबा म्हणजेच कैरी खाऊ शकतात का, असा प्रश्न अनेक रुग्न मला विचारतात. कचे आणि पिकलेले आंबे यांच्यातील फरक आणि मधुमेहींसाठी कैरी चांगले आहे का ते जाणून घेऊ या. मधुमेहींसाठी कैरी सेवन करणे सुरक्षित आहे का? डॉ. चतुर्वेदी सांगतात, अंब्यामध्ये साखरेचे प्रमाण जास्त असल्याने ते कचा अंबा म्हणजेच कैरी खाऊ शकतात, कैरीमध्ये विटामिन संदेशील भरपूर प्रमाणित असते, जे एक ऑटोकॉसिसंट आहे, जो ऑक्सिडेटिव तांग किंवा पेशीच्या नुकसानाशी लढण्यास मदत करता. मधुमेहींमध्ये ही एक सामान्य चिता आहे. त्यात विटामिन ए प्रिक्सर्स (फॉरेसीन), बी-वॉक्सेलेस जीवनसत्त्वे आणि पोर्टेशियम आणि मैग्नेशियमसारखे इलेक्ट्रोलाइट्सदेवील मध्यम प्रमाणात असतात. मनोरुगक म्हणजे कैरी आम्लयुक्त असते, ही आम्लता पोटातील रिकामेपणा किंवित कैरी करप्यास मदत करू शकते, ज्यामुळे ग्लुकोजचे शोण आणखी कैरी होते. पिकलेले आंबे अंधिक अन्वर्धींमध्ये आणि साखरेने समदू असल्याने हा फायदा देत नाहीत.

पायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च डॉ. चतुर्वेदी सांगतात,

जास्त प्रमाणात आहारातील फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च असते, जे पचन आणि रुक्कोज मंद आणि स्थिरतेने सोडले जाते, यामुळे मधुमेहींसाठी ते एक सुरक्षित पर्याय बनते; ज्याना रक्तातील साखरमध्ये तीव्र घाट टाळण्याची आवश्यकता असते.

फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च डॉ. चतुर्वेदी सांगतात, कैरीमध्ये जास्त प्रमाणात आहारातील फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च असते, जे पचन आणि रुक्कोज शोण मंदावत. प्रतिरोधक स्टार्च शेरीरात विरक्कणाचा फायवरसारखे वागतो. ते लग्नान आतड्यात चांगले जास्त प्रमाणात विरोध करते आणि आतड्यांतील बैक्टेरियाद्वारे ते अंबवले जाते. या प्रक्रियेचे अनेक फायदे असतात. ते इन्सुलिन संवेदनशीलता सुधारते, जेवनानंतर आहेत. ते इन्सुलिन संवेदनशीलता सुधारते, जेवनानंतर आहे.

पिकलेले आंबे जीआय : विविधता आणि पिक्याच्या प्रमाणात अवलून ५१ ते ६० दृश्यान जीआय असतो. कैरी जीआय : सामान्यतः कैरी जीआय असतो; साधारण ४१ ते ५५ दृश्यान, करण त्यात नैसर्गिक साखर कैरी असते आणि जास्त प्रायवर आणि स्टार्च घटक असतात. कैरीतील साखर आणि जीआय पातळी कैरी असल्याने रक्तवाहात रुक्कोज मंद आणि स्थिरतेने सोडले जाते, यामुळे मधुमेहींसाठी ते एक सुरक्षित पर्याय बनते; ज्याना रक्तातील साखरमध्ये तीव्र घाट टाळण्याची आवश्यकता असते.

फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च डॉ. चतुर्वेदी सांगतात,

कैरीमध्ये विटामिन संदेशील भरपूर प्रमाणित असते, जे एक ऑटोकॉसिसंट आहे, जो ऑक्सिडेटिव तांग किंवा पेशीच्या नुकसानाशी लढण्यास मदत करता. मधुमेहींमध्ये ही एक सामान्य चिता आहे. त्यात विटामिन ए प्रिक्सर्स (फॉरेसीन), बी-वॉक्सेलेस जीवनसत्त्वे आणि पोर्टेशियम आणि मैग्नेशियमसारखे इलेक्ट्रोलाइट्सदेवील मध्यम प्रमाणात असतात. मनोरुगक म्हणजे कैरी आम्लयुक्त असते, ही आम्लता पोटातील रिकामेपणा किंवित कैरी करप्यास मदत करू शकते, ज्यामुळे ग्लुकोजचे शोण आणखी कैरी होते. पिकलेले आंबे अंधिक अन्वर्धींमध्ये आणि साखरेने समदू असल्याने हा फायदा देत नाहीत.

पायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च डॉ. चतुर्वेदी सांगतात,

जास्त प्रमाणात आहारातील फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च असते, जे पचन आणि रुक्कोज मंद आणि स्थिरतेने सोडले जाते, यामुळे मधुमेहींसाठी ते एक सुरक्षित पर्याय बनते; ज्याना रक्तातील साखरमध्ये तीव्र घाट टाळण्याची आवश्यकता असते.

फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च डॉ. चतुर्वेदी सांगतात,

जास्त प्रमाणात आहारातील फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च असते, जे पचन आणि रुक्कोज मंद आणि स्थिरतेने सोडले जाते, यामुळे मधुमेहींसाठी ते एक सुरक्षित पर्याय बनते; ज्याना रक्तातील साखरमध्ये तीव्र घाट टाळण्याची आवश्यकता असते.

फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च डॉ. चतुर्वेदी सांगतात,

जास्त प्रमाणात आहारातील फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च असते, जे पचन आणि रुक्कोज मंद आणि स्थिरतेने सोडले जाते, यामुळे मधुमेहींसाठी ते एक सुरक्षित पर्याय बनते; ज्याना रक्तातील साखरमध्ये तीव्र घाट टाळण्याची आवश्यकता असते.

फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च डॉ. चतुर्वेदी सांगतात,

जास्त प्रमाणात आहारातील फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च असते, जे पचन आणि रुक्कोज मंद आणि स्थिरतेने सोडले जाते, यामुळे मधुमेहींसाठी ते एक सुरक्षित पर्याय बनते; ज्याना रक्तातील साखरमध्ये तीव्र घाट टाळण्याची आवश्यकता असते.

फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च डॉ. चतुर्वेदी सांगतात,

जास्त प्रमाणात आहारातील फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च असते, जे पचन आणि रुक्कोज मंद आणि स्थिरतेने सोडले जाते, यामुळे मधुमेहींसाठी ते एक सुरक्षित पर्याय बनते; ज्याना रक्तातील साखरमध्ये तीव्र घाट टाळण्याची आवश्यकता असते.

फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च डॉ. चतुर्वेदी सांगतात,

जास्त प्रमाणात आहारातील फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च असते, जे पचन आणि रुक्कोज मंद आणि स्थिरतेने सोडले जाते, यामुळे मधुमेहींसाठी ते एक सुरक्षित पर्याय बनते; ज्याना रक्तातील साखरमध्ये तीव्र घाट टाळण्याची आवश्यकता असते.

फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च डॉ. चतुर्वेदी सांगतात,

जास्त प्रमाणात आहारातील फायवर आणि प्रतिरोधक स्टार्च असते, जे पचन आणि रुक्कोज मंद आणि स्थिरतेने सोडले जाते, यामुळे मधुमेहींसाठी ते एक सुरक्षित पर्याय बनते; ज्याना रक्तातील साखरमध्ये तीव्र घाट टाळण्याची आवश्यकता असते.

भीम नगर येथे भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर पांच्या जयंतीनिमित्त विद्यार्थ्यांना शालेय साहित्य वाटप श्री.आदर्दा बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था व सम्यक क्रांति सार्वजनिक वाचनालयाचा स्तुत्य उपक्रम

केज/प्रतिनिधि केज शहरातील भीम नगर येथे भारतरत्न महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त श्री.आदर्श बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था व सम्यक क्रांति सार्वजनिक वाचनालय महात्मा फुले नगर केज यांच्या संयुक्त विद्यमाने विद्यार्थ्यांना शालेय साहित्य वाटप करण्यात आले. गेल्या काही वर्षांपासून श्री. आदर्श बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था व सम्यक क्रांति सार्वजनिक वाचनालयाच्या माध्यमातून संस्थापक अध्यक्ष तात्या गवळी, सचिव सौ.मीरा गवळी हे अनेक सामाजिक उपक्रम राबवत आहेत त्याचाच एक भाग म्हणून यावर्षी केज शहरातील ब्लू स्टार ग्रुप, भीम नगर केज आयोजित भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची १३४ वी जयंती मोठ्या उत्साहात विविध सांस्कृतिक उपक्रम राबवून महामानवाची जयंती साजरी केले ब्लू स्टार ग्रुप व भीम जन्मोत्सव समितीच्या संयुक्त विद्यमान गेल पाच ते सहा दिवसापासून विविध सांस्कृतिक उपक्रम घेऊन महामानवांची जयंती मोठ्या उत्साहात साजरी करण्यात आली आहे दिनांक १४ एप्रिल २०२५ रोजी सकाळी ठीक ९०-०० वाजता ड

नामांतर लढ्यामध्ये भीम नगर येथील दलित चळवळीतील
त्यानंतर कार्यकर्त्यानी कारावास भोगलेल्या पॅथर कार्यकर्त्याचा
जनविकास परिवर्तन आघाडीचे प्रमुख हारूणभाई इनामदार
यांच्या संकल्पनेतून व त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली युवा नेते लखन-
भैय्या हजारे व जयंती उत्सव कमिटी च्या सहकाऱ्यांनी पॅथर
कार्यकर्त्याना हरूणभाई इनामदार यांनी पॅथर कार्यकर्त्याचा
शाल, हार, पुष्पगाढ्य व भर प्याराव कपडे देऊन सन्धान केला.

बाबासाहेब आंबेडकर चौक येथे भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुतऱ्यास पुष्पहार अर्पण करून जनविकास परिवर्तन आघाडीचे प्रमुख हारूणभाई इनामदार व केज नगरपंचायतच्या नगराध्यक्षासौ. सीताताई बनसोड यांच्या हस्ते ध्वजारोहण करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे उद्घाटक म्हणून हारूणभाई इनामदार तर कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष म्हणून नगराध्यक्षा सौ. सीताताई बनसोड, या कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे आरपीआयवे संदिपान तात्या हजारे, गटनेते राजूभाई इनामदार, भीमशक्ती सामाजिक संघटनेचे मराठवाडा संघटक चंद्रकांत खरात सर, नगरसेविका सौ. पद्मिनी अक्का शिंदे, सौ. शितलताई लांडगे, रोहित कसबे, विजय लाडगे यांची प्रमुख उपस्थिती होती. यावेळी ब्लू स्टार ग्रुप व जयंती उत्सव समितीच्या संयुक्त विद्यमाने उपस्थितमान्यवरांच्याशाल हार पण्याच्युदेऊन सन्मानकरण्यात आला.

जनविकास परिवर्तन आघाडीचे
प्रमुख हारूणभाई इनामदार व लखन
हजारे यांनी नामांतर लढतील पँथर
कार्यकर्त्यांचा सन्मान केल्याबद्दल पँथर
कार्यकर्त्यांनी हारूणभाई इनामदार,
लखन हजारे व जयंती उत्सव कमिटीचे
आभार व्यक्त केले.

A group of people, including a young girl in a red floral dress holding a small book or certificate, stand in front of a backdrop featuring portraits of historical figures. Several men in the group wear blue scarves with the 'ONE PUNE' logo.

खेळाळू व विद्यार्थ्यांचा

उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ते गुणगौरव करण्यात आला व श्री आदर्श बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था व सम्यक क्रांति सार्वजनिक वाचनालय यांच्या संयुक्त विद्यामाने उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ते विद्यार्थ्यांना शालेय साहित्य वाटप करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे प्रस्ताविक व उपस्थितांचे आभार अमोल हजारे यांनी मानले.

केज शहरातील भीम नगर व क्रांती नगर सह पाच ठिकाणी हारुणभाई इनामदार आणी सीताताई बनसोड यांच्या हस्ते ध्वजारोहण

महामानव डा. बाबासाहब आबूदकर यांचा प॒४ वा जयता माठ्या उत्साहात साजरा

नगर व क्रांती नगर सह पाच ठिकाणी
जनविकास परिवर्तन आघाडीचे
प्रमुख हारूणभाई इनामदार व केज
नगरपांचायतच्या नगराध्यक्षा सौ.
सीताताई बनसोड यांच्या हस्ते भीम
नगर व क्रांतीनगर सह शहरातील पाच
ठिकाणी भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब
आंबेडकर यांच्या १३४ व्या जयंतीनिमित्त
ध्वजारोहण करण्यात आले आहे.
केज शहरातील भीम नगर, क्रांतीनगर,
वकीलवाडी, शिक्षक कॉलनी, कळंब रोड
या भागामध्ये पाच ते सहा दिवसापासून
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या
विविध सामाजिक उपक्रम घेण्यात आले आहेत.
दिनांक १४ एप्रिल २०२५ रोजी सकाळी डॉ.
बाबासाहेब आंबेडकर चौक येथे महामानव डॉ.
बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुष्ट्यास पुष्ट्यास पुष्ट्यास

हाताहाई इनाया, तत्त्वाहाई कृपाओ, राजूभाई इनामदार, नगरसेविका सौ. पद्धिनी अक्षा शिंदे, भीमशक्ती सामाजिक संघटनेचे मराठवाडा संघटक चंद्रकांत खरात सर, आरपीआयचे जिल्हा संदीपान तात्या हजारे, पत्रकार तात्या गवळी, युवा नेते लखन हजारे, प्रवीण मस्के, विजय लांडगे, रोहित कसबे, पवन बनसोड, शकील सय्यद, नागेश जावळे, शितल लांडगे, बाबुराव गालफाडे यांच्यासह सामाजिक, राजकीय, शैक्षणिक, वैद्यकीय क्षेत्रासह विविध क्षेत्रातील मान्यवरांनी शहरातील जयंती उत्सवास उपस्थिती यावेळी जयंती उत्सव कमिटीच्या वतीने मान्यवरांचे शाल, हार, पुष्पगुच्छ देऊन सन्मान आला. यावेळी समता सैनिक दलाच्या व जयंती उत्सवाच्या ठिकाणी भेटी देऊन वजास मानवंदना दिली.

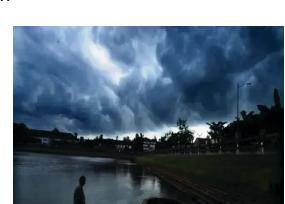
शिवछत्रपतौ महाराष्ट्र गौरव पुरस्काराने योगेतज्ज्ञ राधा सचिन तांबे (घोलप) या सन्मानित

केजे / प्रतिनिधी नुकतेच ११ एप्रिल रोजी स्त्री शिक्षणाचे प्रणेते व खंदे पुरस्कारकर्ते महात्मा ज्योतिराव फुले यांची जयंती साजरी करण्यात आली. अशा थोर समाजसुधारकांमुळे आज समाजाच्या सर्व क्षेत्रांमध्ये महिला उतुंग भरारी घेत आहेत. अशाच एक आंतरराष्ट्रीय योग खेळाडू श्रीमती राधा तांबे (घोलप) यांना संजीवनी फाउंडेशनतर्फे योग क्षेत्रामध्ये केलेल्या अभूतपूर्व कामगिरीबद्दल शिवछत्रपती महाराष्ट्र गौरव पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. अवघ्या महाराष्ट्राचे आराध्य दैवत, राजाधिराज श्रीमंत छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या नावाने मिळणारा पुरस्कार इतर कोणत्याही नागरी पुरस्कारापेक्षा किंत्येक पटीने अधिक सन्मानकारक वाटतो. कारण पारतंत्राच्या गुलामीत खितपत पडलेल्या या महाराष्ट्रभूमीला आणि जनतेला स्वातंत्र्याची जाणीव या देवतुल्य महामानवांनी करून दिली. त्यामुळे परकीय आक्रमकांविरुद्ध स्वातंत्र्याची लाट संपूर्ण भारतभर पसरू लगली आर्दश राजा कसा असावा आणि आर्दश राज्य कसे असावे याचे उत्तम उदाहरण म्हणजे छत्रपती शिवाजी महाराजांचे शासनव्यवस्था होय. त्यांच्या शासनात जात, भेद, पंथ वर्ण, कुळ अशा संकुचित विचारधारेस थारा नव्हता, उल्लत अशा गोर्टीवर कठोर प्रतिबंध असायचे. अशी उच्चल परंपरा असलेली ही भूमी महाराजांमुळे घडली. निराशेच्या गर्तेत सापडलेल्या या भूमीला आशेचा किरण दाखवणारे महाराज होतो रसामान्य रयतेसाठी त्यांनी बनवलेले नियम प्रशासनावर बंधनकारक होते. कोणावरही अन्याय होणार नाही यावर त्यांची करडी नजर असायची. गरीब रयतेकडून त्यांनी कधीही शेतसारा वसूल केल नाही. उलट जे शेतकरी आर्थिक संकटात सापडले असतील त्यांच्यासाठी महाराज दृष्टांत तर्गाईची सोय करत असत

आंतराळीय स्पर्धा खेळून सुवर्णपदके पटकावली आहेत त्यांच्या या उत्कृष्ट कामगिरीच्या पार्श्वभूमीवर त्यांना विविक्षेत्रांमधून अनेक पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. मासंजीवनी फाऊंडेशनतर्फे दिला गेलेला हा पुरस्कार माझ्यासाठी सर्वोत्कृष्ट आहे, कारण या पुरस्काराचे नाव 'शिवछत्रपती महाराष्ट्र गौरव पुरस्कार' असून यापक्षा श्रेष्ठ सन्मान आयुष्यात कोण असेल? असे त्यांनी आपल्या भावना व्यक्त करताना सांगितले छत्रपती शिवाजी महाराजांनी दिली प्रेरणा जगण्याची निराशेतून आशेकडे जाण्याची हरणार नाही उमेद कधीही मी लढण्याची कारण मुलगी आहे मी राजा शिवबाची अशी भावनिकी प्रतिक्रिया त्यांनी या पुरस्काराच्या निमित्ताने व्यक्त केली. माजात आज संजीवनी फाऊंडेशनसारख्या समाजसेवी संस्थाला सल्यामुळे समाजातील अशी उत्कृष्ट समाजसेवी व्यक्तिमती इखण्याचे आणि सन्मानित करण्याचे कार्य शक्य होत आहे. जीवनी फाऊंडेशनतर्फे आयोजित शिवछत्रपती महाराष्ट्र गौरव स्कार वितरण सोहऱ्यात, महाराष्ट्र राज्याचे कृषिमंत्री माणिकराव काटे साहेब, माननीय खासदार राजाभाऊ वाजे, उपायुक्त कास नवाळे, राज्य महिला आयोगाच्या सदस्या उत्कर्षातील ज्यमंत्री रविकांत तुपकर साहेब, खासदार भाऊसाहेब वाकचौर्यांमध्ये नेते अभिजीत राणे आणि इतर विविध मान्यवरांच्या गस्थितीत श्रीमती राधा तांबे यांना हा प्रतिष्ठित पुरस्कार प्रदान रण्यात आला. या सोहऱ्याचे प्रमुख निमंत्रक डॉ. ज्ञानेश्वर साने इंजिनीयर गणेश सांगळे यांच्या उत्कृष्ट आयोजनामुळे पुरस्कारहळा अगदी दिमाखात पार पडला.

नवी दिल्ली / पुणे : भारतीय हवामान विभागाने नुकताच मोसमी पावसाचा अंदाज व्यक्त केला. यावर्षी जून ते सप्टेंबर या कालावधीत देशात १०५ टक्के पडेल. पश्चिम आणि दक्षिण भारतात चांगला पाऊस होईल. तर, महाराष्ट्रात पुरेसा पावसाच्या सरी कोसळतील. तसेच मान्सूनवर अल निनोचा धोका नसल्याने देशात चांगला पाऊस पडेल, असेही हवामान विभागाकडून स्पष्ट करण्यात आले. हवामान विभागाच्या मते, नैऋत्य मान्सून १०५ टक्के (दीर्घ कालावधीची सरासरी – दीर्घकालीन सरासरी) वर राहू शकतो. त्याच वेळी, एल निनोची स्थिती तटस्थ राहण्याची अपेक्षा आहे. जी मान्सूनला आधार देईल. त्यामुळे देशात सामान्यपेक्षा जास्त पाऊस पडण्याची शक्यता आहे. भारतीय हवामान विभागाचे महासंचालक मृत्युंजय महापात्रा आणि शास्त्रज्ञ आर.के. जेनामणी यांनी संयुक्त पत्रकार परिषद घेऊन याबाबतची माहिती दिली. हा फक्त पहिला अंदाज आहे. आयएमडीचा पुढील अंदाज मे मध्ये प्रसिद्ध होईल. देशातील ६० टक्के शेती अजूनही मान्सूनवर अवलंबून आहे. हा अंदाज खरा ठरल्यास सरकारला योणा-या वर्षात अन्नधान्य महागार्ड नियंत्रित करण्यास मदत होईल. पावसावर अवलंबून असलेल्या राज्यांसाठी हा मान्सून जीवनरेखा ठरू शकतो. स्कायमटने देशभरात दीर्घकालीन सरासरीच्या १०३ टक्क्यांपर्यंत पाऊस पडण्याचा अंदाज वर्तवला होता. तसेच मान्सून वेळेवर सुरु होईल, म्हणजेच जूनच्या पहिल्या आठवड्यात केरळमधून प्रवेश करेल असेही त्यांनी म्हटले होते. पावसाच्या श्रेणी ० टक्के ते १० टक्के पाऊस - अपुरा पाऊस ९० टक्के ते १५ टक्के पाऊस - सरासरीपेक्षा जास्त पाऊस ९६ टक्के ते १०४ टक्के पाऊस - सरासरीइतका पाऊस ९०४ टक्के ते ११० टक्क्यांपेक्षा अधिक पाऊस - सर्वाधिक पाऊस.

डॉ. आंबेडकर जयंती उत्साहात साजरी: जयंती निमित्त विविध कार्यक्रमाचे आयोजन

किनवट: शेख शौकत :-महात्मा जोतिबा फुले व डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संयुक्त जयंती उत्सव समिती व भारतीय बौद्ध महासभेच्या वतीने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची जयंती आज(दि. १४)शहरासह गोकुंद्यात विविध ठिकाणी उत्साहात साजरी करण्यात आली.जयंतीचा मुख्य सोहळा डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर याच्या पतव्याजवळ सकाळी १० वाजेच्या समारास संपन्न झाला.

आबडकर यांच्या पुतळ्याजवळ सकाळी १० वाजच्या सुमारास सपन्ह झाला. प्रारंभी भारतीय बौद्ध महासभेचे तालुका अध्यक्ष अभियंता प्रशांत ठमके यांच्याहस्ते पंचशिल ध्वजाचे रोहण करण्यात आले. यावेळी अनिल उमरे यांनी ध्वज गीत घेतले.नंतर उपस्थित भिक्खुनी सामुहिक वंदना घेतली. उपस्थित मान्यवरांनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुतळ्यास पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन केले.याठीकाणी ड.सुनिल येरेकार व गुर्तेदार अंकुश भालेशाव यांच्या हस्ते खिचडीचे वाटप करण्यात आले. सिद्धार्थनगरातील जेतवन बुद्ध विहारात सकाळी ११ वाजता ध्वजारोहण झाले.सूत्रसंचालन उत्तम कानेंदे यांनी केले .त्रिसरण, पंचशिल व सामुहिक वंदना अनिल उमरेड यांनी घेतली.नंतर भोजनदान करण्यात आले. याप्रकाळी पाच वाजता पदवता जेतवनामध्ये तू तू तातापांढेव आंबेडकर

यांच्या तैलचित्राची भव्य मिरवणुकीस सुरुवात झाली. शिव - शाहू - फुले - आंबेडकर - अण्णाभाऊ विचारमंचा द्वारे विश्वरत्न महामानव डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त सायंकाळी सहा वाजता साने गुरुजी रुग्णालयाच्या सभागृहात श्रीकांत देशमुख, सुप्रसिद्ध कवी व कथाकार यांचे व्याख्यान हाणार आहे. जयंती उत्सव समितीच्या कार्यक्रमास विविध पक्ष, संघटनांचे कार्यकर्ते, पदाधिकारी, संयुक्त जयंती उत्सव समितीचे अध्यक्ष व पदाधिकारी, डॉक्टर, वकील, लोकप्रतिनिधी यांच्यासह समाजातील सर्व स्तरातील नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते, यात महीला व बालकांचा सहभाग लक्षणीय होता. जयंतीच्या पूर्वावधीशी ता.१३ रोजी रात्री १२ वाजता डॉ . आंबेडकर पुतऱ्याजवळ व रसामाता चौकात फटाक्यांची आकर्षक आतिषबाजी बाजी करण्यात आली. यावेळी संयुक्त जयंती उत्सव समितीचे अध्यक्ष विनोद भरणे, किनवट वकील संघाचे कोषाध्यक्ष ड.सम्राट सर्वे यांची प्रमुख यास्तिथी होती.